

EL NOU REGLAMENT DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Xavier Muro Bas i Anna Casas Gregorio¹

---

¹ Lletrats del Parlament de Catalunya.

Introducció

El Parlament de Catalunya va aprovar el 22 de desembre de 2005 un nou Reglament (RPC),² després de vint-i-cinc anys d'experiència en el funcionament de la cambra, normativa que va entrar en vigor l'1 de gener de 2006, en la fase final de la VII legislatura.

La necessitat d'actualitzar el Reglament que va regir la vida interna del Parlament des del restabliment de la democràcia i l'autogovern era una idea sorgida des de feia ja molt de temps. De fet, en el decurs de la V legislatura ja es va constituir la Ponència del Reglament amb l'objectiu d'elaborar una nova norma, però per manca de consens sobre alguns dels aspectes essencials de la reforma no va poder finalitzar els seus treballs amb èxit.

No va ser fins a l'inici de la VII legislatura que, aprofitant la conjuntura política del moment caracteritzada per la voluntat d'abordar la reforma de les normes fonamentals de les institucions a Catalunya, el Parlament va poder aprovar l'esmentada reforma. Així, en el decurs del mes de març de l'any 2004 es constituí la Ponència per a la Reforma del Reglament. Aquesta Ponència va partir de la proposta elaborada en la V legislatura (que va arribar al grau d'informe de ponència), i, amb l'assistència dels serveis jurídics de la cambra, va treballar amb diverses propostes i informació sobre antecedents i normes de dret comparat.

Cal dir que la voluntat que guiava la reforma no era tant la d'un replantejament a fons del Reglament, o en altres termes, una innovació profunda, sinó la d'una modificació, en algun aspecte, però, força important.

---

² Sobre el Reglament parlamentari com a font del dret, vegeu **Cano Bueso, Juan**, "El principio de autonormatividad de las cámaras y la naturaleza jurídica del reglamento parlamentario". A: *Revista de Estudios Políticos*. Nueva época, núm. 40 (jul.- ag. 1984), p. 85-99. **Fernández-Carnicero, Claro José**, "Los reglamentos parlamentarios y el ordenamiento jurídico". A: *Revista de Derecho Político*, núm. 9 (prim. 1981), p. 163-173.

García Pechuán, Mariano, "Potestad de organización y autonomía reglamentaria de las Cámaras parlamentarias". A: *Revista Española de Derecho Constitucional*, núm. 58 (gener-abril 2000), p. 71-104. **Gil-Robles, José María**, "Los reglamentos de las cámaras". A: *Las Cortes Generales: jornadas de estudio organizadas por el Cuerpo Superior de Letrados del Estado en mayo 1985*. Madrid: Ministerio de Economía y Hacienda. Instituto de Estudios Fiscales, DL 1987. P. 247-282. **Marco Marco, Joaquín J.**, *El reglamento parlamentario en el sistema de fuentes de derecho*. València: Universitat de València, 1999. 371 p. **Marco Marco, Joaquín J.**, *El reglamento parlamentario en el sistema español de fuentes de derecho*. Valencia: Corts Valencianes, 2000. 197 p. **Nadal i Tàrrega, Miquel**, **Soriano Hernández, Enrique**, "Consideraciones en torno al reglamento parlamentario". A: *Revista Valenciana d'Estudis Autònoms: revista quadrimestral*, núm. 2 (maig-agost 1985), p. 85-105. **Pérez Serrano, Nicolás**, "Naturaleza jurídica del reglamento parlamentario". A: *Revista de Estudios Políticos*, núm. 105 (1959), p. 99-171. **Punset Blanco, Ramón**, "Los reglamentos parlamentarios". A: *Estudios parlamentarios*. Madrid: Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2001. p. 115-152. **Ripollés Serrano, María Rosa**, "Los reglamentos parlamentarios en el sistema de fuentes de la Constitución de 1978". A: *Revista de las Cortes Generales*, núm. 6 (tercer quadrimestre 1985), p. 277-302. **Rodríguez-Zapata Pérez, Jorge**, "Los reglamentos parlamentarios y su posición en el sistema de fuentes del derecho español". A: *I Jornadas de derecho parlamentario: 21, 22, 23 de marzo de 1984*. Madrid: Congreso de los Diputados, 1985. Vol.1, p. 181-187. **Torres del Moral, Antonio**, "Naturaleza jurídica de los reglamentos parlamentarios". A: *Revista de la Facultad de Derecho de la Universidad Complutense: monográfico*, núm. 10 (març 1986), p. 7-22. **Vidal Marín, Tomás**, *Los reglamentos de las asambleas legislativas*. Madrid: Congreso de los Diputados, 2005. 204 p.

Els objectius perseguits, a grans trets eren, d'una banda, suprimir, o si era el cas, modificar aquelles normes l'aplicació de les quals comportava l'existència de determinades pràctiques enfarfedadores o poc útils i, d'una altra, hi havia la voluntat d'adaptar alguns aspectes de la reglamentació parlamentària a les necessitats posades de manifest en la pràctica produïda fins al moment. Alhora, es pretenia revitalitzar la institució, dotant-la d'instruments més efectius en l'exercici de les seves funcions i millorant la seva connexió amb la societat.

A la vista dels resultats es podria afirmar que els eixos de la reforma del Reglament han estat l'aprofundiment dels principis següents:

- 1) El de publicitat de les sessions dels seus òrgans, així com la de tots els seus treballs.
- 2) El de participació, reflectit en la configuració del nou procediment legislatiu i en la creació de la Comissió de Peticions.
- 3) El de transparència, mitjançant la incorporació de les entrevistes prèvies per a l'elecció de càrrecs que correspon fer al Parlament, la creació de l'oficina pressupostària, la creació del Registre d'Interessos i l'establiment de normes més eficaces pel que fa a les declaracions sobre el patrimoni dels parlamentaris.
- 4) El de pluralisme i representativitat, des de la perspectiva dels grups parlamentaris de la cambra, amb especial sensibilitat vers els minoritaris.
- 5) El de flexibilitat i eficàcia, que comporta la introducció de mecanismes per agilitar la creació i el funcionament de les comissions així com el repartiment del seu treball.
- 6) El de modernització, que comporta la incorporació de les noves tecnologies en el funcionament del Parlament

Com es pot suposar, els grups parlamentaris de l'oposició pretenien obtenir el màxim reforç dels instruments de control i de la dependència del Govern en alguns aspectes, objectius satisfets en bona mesura ja que hi havia una disposició favorable de la majoria, que havia defensat part de les mesures proposades quan era oposició i s'havia iniciat la reforma del Reglament. Ara bé, les modificacions més destacables aniran més enllà d'aquests aspectes, a causa de la coincidència de voluntat a millorar la posició de la institució en el sistema polític. Vegem, tot seguit, quins han estat els canvis en els diferents apartats del Reglament.

1. L'Estatut dels diputats

La regulació de l'Estatut dels diputats ha sofert diverses modificacions destacables però sense arribar a significar un replantejament del model dissenyat anteriorment. La majoria d'aquestes modificacions poden considerar-se tècniques, bé perquè adopten una redacció més precisa, perquè solucionen petites incoherències i llacunes, i per una millor adequació al context normatiu amb el qual es relaciona; alguna modificació però, obeeix a criteris polítics, com és el d'augmentar la transparència de la institució, per mitjà de la creació del Registre d'Interessos, o el de millorar les facultats (incloses dins d'aquest títol) d'informació dels parlamentaris. Examinem seguidament les novetats en aquest apartat.

a) Drets i deures

Seguint l'ordenació del Reglament anterior i un criteri tradicional en el parlamentarisme, es diferencia el que es qualifica com a drets dels diputats de les prerrogatives parlamentàries, inviolabilitat i immunitat, separant-los, fins i tot, per al capítol dedicat als deures parlamentaris, criteri i sistemàtica que podrien ser discutibles. I dins dels drets, es reconeixen i regulen en aquest títol el dret a assistir a les reunions del Ple i de les comissions de les quals són membres; el dret a rebre suport tècnic i obtenir informació; el dret d'accés a la informació; els drets econòmics i a la protecció social; d'acord amb la jurisprudència constitucional, l'Estatut dels diputats també s'ha de considerar integrat per tot el conjunt de facultats o drets en què es concreta l'exercici de la funció parlamentària en relació amb cada un dels procediments per mitjà dels quals la cambra desenvolupa les seves funcions estatutàries i constitucionals, que no són objecte del títol ara comentat, sinó que són regulats al llarg del Reglament.

Dins del catàleg de drets esmentats, les novetats més destacables s'han produït pel que fa al dret a la informació dels diputats, que ha estat objecte d'un desenvolupament molt detallat i reforçat, en certa mesura, pel que fa a la seva efectivitat.

En aquesta línia, l'article 5 ha afegit que el dret a obtenir informació ho és també respecte de les empreses i entitats que depenen de la Generalitat i no només de la seva Administració i organismes.

S'ha incorporat també a l'article 5 el que abans havia estat un "criteri interpretatiu"³ i que concreta l'obligació de l'òrgan o entitat requerida de facilitar la informació o l'accés a la documentació, correlativa al dret, i se n'ha reduït el termini per complir-la a quinze dies, davant dels trenta anteriors.

El nou Reglament no s'ha limitat a incorporar el "criteri interpretatiu" que concretava aquest dret i limitava les raons per oposar-s'hi a les d'ordre jurídic, sinó que s'ha millorat la posició del parlamentari en afegir un instrument de reacció enfront de l'incompliment governamental de l'obligació de facilitar la informació, en disposar que en aquest cas el parlamentari pot sol·licitar la inclusió en l'ordre del dia d'una sessió plenària d'una pregunta sobre les raons que justifiquen aquesta actuació; i si el grup parlamentari al qual pertany el diputat no es dóna per satisfet amb

---

³ Durant la vigència de l'anterior Reglament, a l'empara del seu article 26.1 primer, la Mesa havia anat aprovant successius "criteris interpretatius" que servien per especificar aspectes vagues o ambigus de les disposicions reglamentàries, criteris als quals, malgrat que una nova decisió de la Mesa podia substituir sense més tràmits, la jurisprudència constitucional no sols ha reconegut valor normatiu, sinó fins i tot al mateix nivell que el Reglament parlamentari (vegeu STC 44/1995, de 13 de febrer). Així mateix, vegeu **Alfonso i Pinazo, Carles de**, *Algunes consideracions sobre les normes interpretatives i supletòries dels reglaments de les cambres i aplicació del dret parlamentari pels òrgans de les cambres: Seminari, 25 de març de 1996*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Facultat de Dret. Càtedra de Dret Constitucional, 1996. 27 f.. Normes interpretatives: **Ruiz-Navarro Pinar, José Luis**, "La facultad interpretativa de los reglamentos parlamentarios". A: *Revista Parlamentaria Iberoamericana*, núm. 2 (1986), p. 213-233.

la resposta, pot presentar una proposta de resolució davant la Comissió corresponent que obligatòriament s'ha de debatre en una sessió a fer dins dels quinze dies següents.

Es tracta d'un mecanisme de reacció política, absolutament nou en el panorama espanyol, ateses les dificultats d'articular una altra via com podia ser la del recurs d'emparament, segons la jurisprudència constitucional (vegeu STC 121/1990), que va situar la controvèrsia en el terreny de les relacions entre el Parlament i el Govern, més enllà de les fronteres del dret, per les dificultats d'entrar a valorar o judicar per un òrgan aliè a la cambra si la resposta satisfà adequadament la sol·licitud.

No obstant això, si bé la valoració sobre si una determinada resposta governamental a una pregunta parlamentària constitueix una satisfacció o compliment "parcial" no sembla residenciable via emparament davant del Tribunal Constitucional, no és absurd pensar que sí que pot complir les condicions per requerir l'emparament d'aquest òrgan la situació en què no existeix cap mena de resposta per part de l'Administració, amb perjudici del dret del parlamentari, via que, òbviamment, el Reglament del Parlament no considera ja que excedeix el seu abast.

Els articles 6 i 7 constitueixen una autèntica novetat, ja que regulen l'accés dels diputats a dades i informació de l'Administració pública (l'objecte del dret no és, per tant, la documentació sinó el contingut d'aquesta, ja estigui concentrat o dispers en diversos suports, "tractat" o ordenat, com si no). Aquest dret es pot exercir mitjançant compareixença en les dependències públiques, amb l'assistència de dos assessors com a màxim, acreditats (disposició aquesta darrera que deriva d'un criteri interpretatiu establert arran de la STC 181/1989).

Es recull el cas específic de l'accés a matèries reservades i secretes i a dades protegides, de manera que es pretén assegurar el manteniment del secret en establir-se com un deure dels parlamentaris que hi tinguin accés, l'incompliment del qual pot donar lloc a l'exclusió temporal de l'infractor (tot i que la regulació no s'articula a la manera del dret disciplinari, s'ha d'entendre que té aquest caràcter).

L'accés a aquest tipus d'informació es limita, a més, als membres de la Comissió de Matèries Reservades i Secretes i a un diputat més per cada grup, excloent-hi l'assistència d'assessors en aquest cas.

També s'han introduït canvis significatius en el règim d'incompatibilitats, no tant pel que fa als seus aspectes substantius, que en el nostre sistema no correspon determinar al Reglament parlamentari, sinó pel que fa a aspectes processals. La reforma, en aquest punt, obeeix a criteris més pròpiament tècnics, en general. Convé destacar que s'han reforçat les mesures per assegurar que els canvis en la situació del diputat inicialment declarada siguin comunicats a la Comissió de l'Estatut, obligació abans més imprecisa. Ara s'ha establert el termini d'un mes per satisfer-la i, en cas d'incompliment d'aquesta obligació, s'obre la possibilitat d'imposar una sanció

econòmica de fins a un mes de suspensió dels drets econòmics, a diferència de la regulació anterior que no recollia cap possible conseqüència negativa d'aquesta actuació (o omisió).

Amb més cura pel principi de contradicció, tot i que no estiguem en presència d'una sanció pròpiament dita, també s'ha introduït una fase d'audiència en el cas que la Comissió proposi al Ple la declaració d'incompatibilitat del membre de la Cambra o la sanció per incompliment de l'obligació de comunicar els canvis.

Un altre canvi notable pel que fa a les declaracions a presentar per accedir a la condició plena de diputat ha estat la substitució de la declaració de béns davant de notari per la presentació d'una declaració sobre patrimoni davant del secretari o secretària general de la cambra (cosa que facilita el compliment d'aquest requisit), amb el contingut determinat per la Mesa; a més, aquesta declaració s'ha d'actualitzar quan es produeixin canvis i, per a més garantia d'exactitud, s'obliga a presentar també la declaració-liquidació de l'impost sobre el patrimoni, anyalment; finalment, totes dues declaracions s'han de presentar en acabar el mandat, disposicions adreçades a assegurar un comportament ètic del diputat i a mantenir una bona imatge de la institució davant la societat (malgrat la dificultat d'exigir el compliment d'aquesta obligació quan el diputat ha deixat de ser-ho).

En aquesta mateixa línia, s'ha introduït la creació d'una institució similar a l'existent a les administracions i altres parlaments com és el Registre d'Interessos (art. 12), que recull tant les declaracions de càrrec i activitats altres que les parlamentàries com les declaracions patrimonials, tot i que només les primeres són de caràcter públic, fet que eleva el grau de transparència existent fins ara, sense arribar, però, a ser completa.

b) Les prerrogatives parlamentàries

Pel que fa al capítol de les prerrogatives parlamentàries, no hi ha canvis significatius, i es limita a explicitar algun aspecte no recollit abans de forma expressa i a mantenir, de forma més completa i precisa, però, la remissió a l'Estatut, el projecte del qual aprovat pel Parlament disposava, recordem-ho, una immunitat similar a la dels membres de les Corts Generals, regulació finalment eliminada del text vigent.

Finalment, cal esmentar que en aquest títol s'han introduït canvis en la regulació de la pèrdua i suspensió de la condició de diputat, dels quals en destacaríem dos: d'una banda, l'eliminació del requisit que la renúncia del diputat a la seva condició es presenta personalment davant la Mesa, admetent-ne, per tant, la renúncia escrita. D'altra banda, s'ha eliminat la possibilitat que el Ple pogués acordar la pèrdua de la condició de diputat, després d'una condemna penal, no d'inhabilitació; en funció de la "gravetat dels fets la naturalesa de la pena imposada", aquesta capacitat plenària s'ha transformat en una possibilitat d'acordar la suspensió quan la condemna sigui de "privació de llibertat que n'impossibiliti l'assistència a les sessions plenàries", en considerar que aquella facultat plenària excedia les seves competències i es convertia en una

mena de possible “judici d’honor”, aclarint-se ara la finalitat objectiva del procediment que no és sinó reconèixer la situació que impedeix el compliment de les funcions parlamentàries.

2. De l’organització del Parlament

a) Els grups parlamentaris i els diputats no adscrits

En el capítol relatiu als grups parlamentaris i els diputats no adscrits cal destacar que les novetats que incorpora el nou Reglament afecten principalment la regulació de les conseqüències del transfuguisme; concretament, la configuració del grup mixt i la recuperació de l’antiga figura del diputat no adscrit.

Pel que fa a la regulació del grup mixt, l’article 20 estableix que els diputats que deixin de pertànyer al grup a què estaven adscrits no solament perden els llocs que ocupaven a les comissions, sinó també els que ocupaven a la resta d’òrgans del Parlament. D’altra banda, s’han suprimit les limitacions temporals que tenien els diputats per poder canviar de grup parlamentari ja que l’antic Reglament solament permetia el canvi de grup durant els cinc primers dies de cada període de sessions. Per tant, ara qualsevol diputat pot canviar de grup sense cap limitació temporal i amb l’única conseqüència que l’esmentada anteriorment.

Pel que fa a la nova regulació del grup mixt, s’estableixen diverses vies mitjançant les quals aquest es pot crear:

- a) A l’inici de la legislatura, quan els diputats que han acudit a les eleccions en representació d’un mateix partit, no assoleixen el nombre mínim de cinc diputats per constituir-se en grup parlamentari (art. 19.3).
- b) En el decurs de la legislatura, quan el nombre de membres d’un grup parlamentari es redueix fins a una xifra inferior a la meitat del nombre mínim exigít per a la constitució d’un grup (art. 23).
- c) A l’inici de la legislatura, quan els diputats no volen integrar-se a cap grup parlamentari (art. 22.1).
- d) Per l’abandonament o expulsió d’un grup que afecti tots els diputats d’una mateixa formació política integrants d’una coalició o federació (art. 26.3).

El dret d’iniciativa del grup mixt és diferent en funció de la tipologia anteriorment esmentada. Així, el nou Reglament solament reconeix l’esmentat dret en determinats supòsits si el grup té com a mínim cinc membres i la majoria de membres del grup donen el seu suport per exercir la iniciativa (art. 24.2).

En relació amb la figura dels diputats no adscrits (art. 26), es recupera la figura que va existir en el decurs de la I legislatura (antic art. 19.1 RPC).

En aquest sentit, s'estableix que els diputats que abandonin el seu grup o que en siguin expulsats adquireixen la condició de membres no adscrits durant la resta de la legislatura, llevat que es reincorporin al seu grup d'origen. Aquesta norma no s'aplica quan l'abandonament o l'expulsió d'un grup afecti tots els diputats d'una mateixa formació política integrants d'una coalició o federació, ja que, com hem dit anteriorment, passen a formar part del Grup Mixt.

Cal tenir present, però, que els diputats no adscrits tenen els mateixos drets que el RPC reconeix als diputats individualment, amb l'única diferència que aquells solament poden pertànyer a una sola comissió i, a més, a aquella que determini la Mesa (vegeu l'art. 4.1 RPC).

b) El president o presidenta i la Mesa del Parlament

En aquest capítol cal destacar que les novetats del RPC afecten principalment la creació de la figura de la Mesa ampliada (diferenciant-la de la Mesa del Parlament); l'ampliació del conjunt de funcions que la Mesa pot delegar a favor del president o presidenta del Parlament, i els canvis en el sistema d'elecció dels membres de la Mesa del Parlament.

Pel que fa a la primera de les novetats anteriorment esmentada, l'article 29 estableix que la Mesa s'ha de constituir en *Mesa ampliada* amb la incorporació d'un diputat més, designat per cada grup parlamentari que no hi tingui representació, per a l'exercici d'unes funcions determinades, que són les relacionades amb l'Administració parlamentària i el pressupost del Parlament i que corresponien a la Comissió de Govern Interior, ara suprimida.

A diferència de la Mesa del Parlament que adopta les decisions per majoria, la *Mesa ampliada* les adopta mitjançant vot ponderat.

Sobre les noves funcions que la Mesa del Parlament, per raons d'urgència, pot delegar en el president o presidenta, cal destacar: les funcions relatives a l'adopció de les decisions i les mesures que requereix l'organització del treball parlamentari, l'execució dels pressupostos del Parlament, la qualificació d'acord amb el Reglament, els escrits i els documents d'índole parlamentària, i declarar-ne l'admissibilitat o la inadmissibilitat, i, finalment, la concessió de les pròrrogues dels terminis establerts per aquest Reglament.

En darrer lloc i pel que fa al sistema d'elecció dels membres de la Mesa, l'article 36.1 RPC canvia el criteri que cal tenir en compte per desfer la paritat una vegada fetes les quatre votacions, ja que abans es considerava elegit el candidat o candidata que formava part de la llista més votada i ara ho és el candidat del grup parlamentari amb més diputats, previsió que sembla més lògica des del punt de vista del funcionament de la cambra. A més, s'ha incorporat que s'ha de procedir a una nova elecció dels membres de la Mesa del Parlament, si les sentències dictades en els recursos contenciosos electorals comporten un canvi en la titularitat de més del 5% dels escons.

En un altre ordre de qüestions, cal destacar que s'amplia la possibilitat de demanar la "reconsideració" (equivalent a un recurs intern) sobre determinades decisions adoptades per la Mesa del Parlament, entre les quals pot destacar-se la reconsideració vers la decisió que adopti la Mesa per resoldre dubtes o llacunes derivades de la tramitació parlamentària.

c) Les comissions

Un dels canvis més importants que s'ha produït amb la nova regulació del RPC a fi i efecte d'agilitar el treball parlamentari i de corregir les disfuncions produïdes en el decurs de les diverses legislatures és el relatiu a la regulació de les comissions. Els canvis del nou RPC afecten principalment la denominació, els mecanismes de constitució, l'agilitació del funcionament i les noves possibilitats d'organitzar-ne el seu treball.

- Canvis en la denominació

Com a primera novetat cal destacar el canvi en la tipologia de les comissions. En aquest sentit, se substitueix l'anterior classificació de comissions —en permanents legislatives i permanents no legislatives— per una de nova en comissions legislatives i específiques (art. 39 RPC) i s'especifica quina és la funció concreta de cada tipus de comissió, de manera que les comissions legislatives poden tramitar qualsevol iniciativa parlamentària sempre que el tema a tractar sigui de la seva competència material, i són les úniques que «... poden dictaminar sobre els projectes o les proposicions de llei que ha d'aprovar el Ple o actuar en seu legislativa plena» (art. 39.3); i les específiques poden tenir una funció concreta o la funció de relacionar-se amb determinades institucions o entitats públiques (art. 39.5).

- Mecanismes de constitució

D'una forma més estructurada, s'estableix una classificació en funció del mecanisme de creació. Així, d'una banda, són comissions legislatives les que tinguin aquesta condició per atribució explícita del Reglament (*v. gr.* Comissió de Reglament) i les creades pel Ple de la cambra a l'inici de cada legislatura, o eventualment, en el seu decurs. D'altra banda, són comissions específiques les que tinguin aquesta condició per atribució explícita del Reglament (*v. gr.* Comissió de l'Estatut dels Diputats, la Comissió de Peticions i la Comissió de Matèries Secretes o Reservades), les creades per les lleis, i les creades pel Ple del Parlament com poden ser les comissions d'estudi, les comissions d'investigació i les comissions de seguiment.

En relació amb les comissions legislatives, el nou RPC (art. 51 RPC) ja no estableix una llista tancada de quines són les comissions amb capacitat legislativa, ja que ara, a banda de la Comissió de Reglament, que és legislativa per atribució reglamentària, el nou Reglament diferencia dos mecanismes i moments diferents de creació de les comissions:

- a) La creació a l'inici de la legislatura, la qual cosa comporta que en finir la legislatura precedent les comissions es dissolen. El Ple del Parlament, dins la setmana següent

a la investidura del nou president de la Generalitat, determina el nombre i l'àmbit material de les noves comissions per majoria absoluta. Una vegada el Ple adopta l'acord, s'han de constituir dins la setmana immediatament següent.

- b) La creació en el decurs de la legislatura, ja que el Ple per majoria absoluta pot acordar la creació o la dissolució d'una comissió a proposta de la Mesa i de la Junta de Portaveus, però també a iniciativa de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels membres del Parlament. En aquest cas, l'acord ha de determinar la distribució competencial de la comissió creada o dissolta en relació amb la resta de comissions.

Pel que fa a les comissions específiques, la seva creació no es diferencia gaire de les antigues comissions no permanents. Així, l'article 54 estableix que la proposta de creació es tramita pel mateix procediment que les propostes de resolució, i exigeix tant a la proposta com en l'acord de creació un contingut mínim (normes específiques de procediment, termini per cloure els treballs, o possibilitat d'incorporar especialistes a la comissió).

Pel que fa a aquest tipus de comissions, cal destacar també les novetats en la regulació de les comissions d'investigació (art. 58 i 59), que són:

- a) Es facilita la creació d'aquestes comissions, en línia amb el que s'ha establert en altres ordenaments, en disposar que es poden crear arran de la proposta vinculant d'una tercera part de diputats o de tres grups parlamentaris, amb el límit d'una a l'any si són els mateixos proposants.
- b) Es regula específicament la compareixença, fent especial esment als requisits dels requeriments, a la protecció dels drets de la persona requerida, i a les possibles responsabilitats davant d'un eventual incompliment del requeriment.
- c) La Junta de Portaveus pot donar la seva opinió a la Mesa per tal que aquesta en proposi al Ple la constitució.
- d) La Junta de Portaveus determina la composició i el nombre de membres de la comissió.
- e) S'especifica la possibilitat que la comissió, sens perjudici que ho acordi també la Junta de Portaveus, decideixi l'assistència d'especialistes amb veu i sense vot.

Com a novetat de les comissions específiques, cal destacar que s'incorporen al nou RPC (art. 56) les comissions de seguiment o de control de l'acció de govern per un tema específic. Aquest tipus de comissions han de lliurar al final de cada període de sessions les seves conclusions a la Mesa del Parlament i aquesta, amb la prèvia audiència de la Junta de Portaveus, pot decidir si en pren nota o cal donar-hi una tramitació específica.

Una altra novetat a destacar és la incorporació de cap i de nou de la comissió específica de Peticions (art. 60) per tramitar l'exercici del dret de petició individual o col·lectiu reconegut estatutàriament i constitucionalment. Cada petició serà examinada individualment i la comissió podrà convocar els peticionaris si ho demana un grup parlamentari per tal que informin sobre la

qüestió; a més, durant la tramitació de la petició, la Comissió pot acordar la compareixença de persones i organitzacions ciutadanes.

Una vegada examinada la petició, la Comissió de Peticions en el termini de tres mesos des de la seva presentació ha de comunicar al peticionari l'acord adoptat i que pot consistir en la remissió als òrgans establerts a l'apartat 3, en l'adopció d'una resolució que assumeixi el contingut de la petició, en la formulació de recomanacions als poders públics i a les institucions, o bé en l'arxiu de la petició.

Finalment, cal esmentar que la Comissió de Peticions ha de presentar al Ple una memòria anual sobre la seva activitat.

El Reglament ara també preveu la Comissió específica de Matèries Secretes o Reservades, que té la funció de controlar els crèdits destinats a despeses reservades de l'Administració i de tota la matèria del Govern i de l'Administració de la Generalitat declarada secreta o reservada per la legislació vigent (art. 61); a més, és l'única comissió que fa les sessions secretes; és presidida pel president del Parlament i integrada per un membre de cada grup parlamentari.

- Incorporació de mecanismes per agilitar-ne el funcionament

Pel que fa als canvis que afecten les normes de funcionament de les comissions, el nou RPC preveu diverses novetats destinades especialment a agilitar els propis mecanismes de substitucions i vacants dels membres de les meses de les comissions i així eliminar els problemes que s'havien generat anteriorment.

En aquest sentit, convé assenyalar el canvi de la norma (art. 42 RPC) sobre les substitucions del secretaris, ja que s'amplien les possibilitats perquè es puguin produir. Així, el secretari pot ser substituït per un membre de la mateixa comissió, sense que sigui necessari que sigui del mateix grup parlamentari com fins ara.

A més, s'ha previst l'eventualitat que un membre de la mesa de la comissió sigui l'únic representant del seu grup a la comissió i vulgui intervenir en el debat, i se'n donen dues solucions: o bé és substituït a la mesa per un altre membre de la comissió, o el grup al qual pertany pot nomenar un altre diputat només perquè el substitueixi a la mesa mentre intervé en el debat.

Finalment, si el president o el vicepresident de la comissió són absents, o quan només és present un d'aquests i, a més, ha d'intervenir en el debat o la sessió, el president del Parlament pot designar un membre de la Mesa del Parlament per tal que presideixi la comissió.

D'altra banda i a l'efecte de millorar la publicitat dels treballs de la cambra, s'incorpora la regla general de publicitat dels treballs de les comissions, de manera que només seran secretes si ho acordava la comissió per majoria de dues terceres parts (abans majoria absoluta), a iniciativa de la

Mesa del Parlament, de tres grups parlamentaris (abans dos) o d'una tercera part dels membres de la comissió (abans una cinquena part); per tant, s'agreuja la majoria per acordar les sessions secretes. Així mateix, s'ha suprimit l'exigència de caràcter secret a les sessions de la Comissió de l'Estatut dels diputats.

Pel que fa a altres normes de funcionament i concretament en relació amb l'ordre del dia de les comissions, cal destacar que ara la mesa de la comissió l'estableix sense l'acord del president del Parlament com passava fins ara, però en canvi s'incorpora el requisit de l'audiència prèvia dels portaveus dels grups parlamentaris a la comissió (art. 46).

- Novetats relatives a l'organització del treball

El nou RPC incorpora noves formes d'organitzar el treball parlamentari mitjançant la possibilitat de crear, en el si de les comissions, subcomissions i grups de treball, i també es preveu la creació dels "intergrups".

Pel que fa als *grups de treball* —que serien com una alternativa a la ponència però sense activitat legislativa— són creats amb l'objectiu de dur a terme tasques d'estudi i preparació del treball per a la comissió. La seva creació, la pot proposar la mesa de la comissió o dos grups parlamentaris, i l'acord de creació ha de determinar el nombre d'integrants, l'objecte concret de la tasca encomanada, el termini de lliurament del treball, el tipus de document a presentar, i opcionalment les directrius sobre la base de les quals ha de treballar.

El resultat del treball ha de recollir l'opinió majoritària dels membres del grup de treball atès el criteri del vot ponderat, en el qual poden constar separadament els vots particulars dels qui no estan d'acord amb la majoria (art. 47).

Pel que fa a les *subcomissions* (art. 53), se'n poden crear com a màxim tres per comissió i tenen atribucions limitades referides bàsicament a:

1. La substanciació de sessions informatives i compareixences.
2. Fer propostes de resolució a la comissió.
3. Actuar per delegació de la comissió si ho permet el RPC (excloent-ne el procediment legislatiu).

Finalment i en relació amb els *intergrups*, els quals tenen una estructura molt senzilla (art. 62), són formats per un membre de cada grup parlamentari, entre els quals es nomenarà un coordinador que els representa, els convoca i els presideix. Són creats per la Mesa del Parlament d'acord amb la Junta de Portaveus, amb unes funcions de promoció de valors, de recerca ideològica, de sensibilització social i de participació dels diputats en diversos àmbits de la societat, sense que en cap cas puguin promoure iniciatives ni tramitacions parlamentàries. En els *intergrups* poden participar especialistes tècnics o membres d'entitats ciutadanes que poden assistir a les sessions de treball.

- Les compareixences a les comissions

El nou RPC estableix una regulació molt més precisa de les compareixences, tant pel que fa als requisits formals que han de reunir les corresponents sol·licituds, com pel que fa a la seva substanciació (art. 50). A més, la comissió decideix si se substancia a la mateixa comissió o en una subcomissió (art. 49). Cal recordar que l'antic Reglament no va diferenciar entre la tramitació de les compareixences i les sol·licituds d'informació, ja que per substanciar-les s'aplicava analògicament la regulació de les sessions informatives amb certes adaptacions.

S'incorpora la possibilitat que els diputats puguin demanar una sol·licitud de compareixença d'autoritats i funcionaris públics dels ens locals (apartat 2, lletra *b*) i d'autoritats i funcionaris públics que no pertanyin a l'Administració de la Generalitat, és a dir, de l'Administració de l'Estat i de la Unió Europea.

d) La Diputació Permanent

El nou RPC, quan determina les funcions de la Diputació permanent, diferencia clarament les que pot exercir en el període de vacances parlamentàries de les que té en el període entre legislatures (art. 66).

En el primer cas, la Diputació Permanent té les funcions genèriques de vetllar pels poders de la cambra i convocar el Parlament per acord de la majoria absoluta dels seus membres. En el segon cas, s'incorpora com a nova funció, per imperatiu estatutari, l'exercici del control dels decrets llei i a més concreta amb més claredat unes funcions que, de fet, ja estava exercint. En aquest sentit, s'inclou l'exercici de les facultats parlamentàries en matèria de constitucionalitat i conflictes de competència, i la tramitació de les propostes de resolució presentades en relació amb fets d'importància especial succeïts dins el període de mandat de la Diputació Permanent.

D'altra banda, i des del punt de vista del seu funcionament, es redueix de tres a dos el nombre de grups parlamentaris que poden demanar la convocatòria de la Diputació Permanent; el president ha de convocar forçosament la Diputació Permanent si els diputats o grups parlamentaris que representen la majoria absoluta volen que aquesta decideixi sobre la possibilitat de convocar o no un ple extraordinari; s'incorpora el principi general de publicitat de les sessions de la Diputació Permanent, llevat que per majoria de dos terços se n'acordi el contrari, i s'especifica amb més claredat les normes de funcionament i d'assistència a les seves sessions.

3. Funcionament del Parlament

a) Les sessions

S'amplien els períodes ordinaris de sessions, els quals inclouen la segona quinzena de gener i tot el mes de juliol, i s'amplia de dilluns a divendres els dies de la setmana en què es poden tenir sessions. Finalment, s'incorpora la possibilitat que es puguin tenir sessions en cap de setmana si hi ha acord de la Mesa del Parlament i de la Junta de Portaveus.

Pel que fa a les sessions secretes del Ple, s'estableix un sistema més rígid per acordar-les, ja que ara cal que el Ple ho acordi per majoria de dos terços (abans majoria absoluta), canviant de dos a tres el nombre de grups, i d'una cinquena a una tercera part de membres, que ho poden demanar (art. 70).

b) L'adopció d'acords

La norma, tradicional en la majoria de parlaments, de la indelegabilitat del vot, resulta alterada. Ara el nou article 84 estableix una possibilitat de delegació de vot que afecta les diputades que no poden assistir a les sessions per trobar-se de baixa per maternitat. La delegació de vot, que té caràcter temporal, cal fer-la per escrit i ha d'ésser admesa a tràmit per la Mesa del Parlament, que en decidirà el procediment per exercir-la.

També se suprimeix el sistema de votació pública per crida que s'havia d'emprar necessàriament en les votacions per a la investidura del President de la Generalitat, la moció de censura i la qüestió de confiança (art. 88) i s'inclou també el sistema de votació electrònica per dur a terme una votació secreta.

Els membres no adscrits, si no han intervingut en el debat, poden demanar a la Presidència de fer l'explicació de vot (art. 92).

c) La presentació de documents

S'incorporen els mecanismes i les garanties necessaris per possibilitar la presentació al Registre General del Parlament de documents en suport informàtic o tramesos per mitjans informàtics, electrònics o telemàtics (art. 95).

4. El procediment legislatiu

En la regulació del procediment legislatiu cal destacar dues novetats importants, a part de diverses millores de caràcter tècnic, que són l'equiparació entre projectes i proposicions de llei, gairebé completa, i la introducció de la participació ciutadana en el procediment. En tots dos casos es tracta de reformes força innovadores en el panorama parlamentari espanyol, tot i que hi ha precedents o regulacions similars en dret comparat.

Pel que fa a la primera de les novetats esmentades, s'ha eliminat la diferenciació que existia entre projectes i proposicions de llei, regulades separatament, en tant que en la fase inicial de la tramitació les proposicions (provinguessin de qualsevol dels subjectes legitimats) se sotmetien a uns tràmits específics: la consulta al Govern, facultant-se a aquest per expressar la seva disconformitat amb la proposició i oposar un possible veto pressupostari, i la presa en consideració pel ple de la Cambra, si s'havia superat el primer tràmit.

En la regulació actual, tant els projectes de llei com les proposicions se sotmeten a un debat de totalitat davant del ple de la Cambra, respecte de l'oportunitat, els principis i els criteris que informen el text objecte de la iniciativa (art. 102.1).

A més, en aquest debat també es debaten, i voten, les esmenes a la totalitat i només davant del Ple, a diferència d'abans, si se n'han presentat; si no se n'han presentat, acabat el debat la iniciativa continuarà el procediment sense cap més pronunciament que la decisió sobre si el projecte o proposició es tramita en seu legislativa plena. Així doncs, ha desaparegut completament el tràmit de presa en consideració i per tant el tràmit específic de les proposicions que, per contra, resulten igualades amb els projectes pel que fa a la possibilitat d'aturar-les mitjançant una esmena a la totalitat, en el mateix moment processal que els projectes. Això no obstant, no han desaparegut totalment les diferències, ja que en persisteix una, lògica d'acord amb les funcions del Govern i el Parlament en matèria pressupostària, tot i que s'ha atenuat el poder de l'executiu en aquest cas. Es tracta del vet pressupostari, filtre que pretén evitar que poguessin prosperar iniciatives que contradiguin el pressupost en vigor, disposició congruent amb la reserva de la iniciativa legislativa en matèria pressupostària en favor del Govern. L'article 102 manté aquest dret de vet, però mentre que abans totes les proposicions de llei s'havien de trametre al Govern perquè manifestés si les prenia en consideració i si donava o no conformitat a la seva tramitació en funció de si implicava augment de crèdit o disminució d'ingressos, ara, en canvi, la tramesa al Govern a aquest efecte no s'estén a les proposicions, sinó només a aquelles en què la Mesa consideri que hi ha aquesta afectació pressupostària (per tant, hi pot haver proposicions que evitin aquest tràmit en funció del criteri de la Mesa). Així mateix, s'estableix que la posposició dels efectes econòmics de la tramitació a altres exercicis enerva la facultat del Govern d'oposar disconformitat, recollint a nivell normatiu una pràctica habitual, i que permet d'aquesta manera defugir el possible vet. S'ha establert, a més, que el Govern està obligat a motivar la resposta i es redueix el termini per donar-la a vuit dies. En definitiva, substitueix aquest filtre per a les proposicions de llei, però notablement afeblit.

Cal assenyalar, també, que ara explicita la competència de la Mesa per verificar el compliment dels requisits legals i reglamentaris de totes les iniciatives (inclosa, també, òbviament, la governamental) establint-se, així mateix, el dret dels “promotors” d’una iniciativa (i, per tant, sembla que de qualsevol d’ells, fins i tot la “reconsideració” de la Mesa).

Amb l’excepció que s’acaba d’exposar, la tramitació de projectes i proposicions és comuna. Es fan coincidir ambdós tipus d’iniciativa a partir del moment gairebé inicial del debat de totalitat, s’han eliminat les diferències fins ara existents pel que fa a les esmenes a la totalitat, que adquireixen ara relleu com a filtre d’entrada, i s’han de presentar en un moment processal diferent a l’establert per a la presentació d’esmenes a l’articulat (respecte de les quals ara, a l’article 107, s’exigeix congruència amb l’objecte de la iniciativa).

L’altre gran novetat, ja esmentada, en el procediment legislatiu, és l’establiment d’un tràmit de compareixença d’organitzacions i grups socials (art. 106). Finit el debat de totalitat en el Ple, s’obre un termini de cinc dies perquè els grups parlamentaris sol·licitin la compareixença davant de la comissió encarregada de la tramitació de representants de grups socials i organitzacions, perquè aportin el seu punt de vista sobre la proposició o el projecte. S’acosta així el treball del legislador als sectors més directament interessats a la norma, actualitzant el vincle del Parlament amb la societat més enllà del que pugui existir a través dels partits polítics. D’altra banda, es possibilita que es facin públiques les crítiques i alternatives dels possibles grups de pressió, sortint dels canals informals i no públics pels quals discorria fins ara.

Tancada la tanda de compareixences, s’obre el termini per a la presentació d’esmenes a l’articulat, i, tot seguit, la seva discussió i negociació en comissió, primerament en ponència, coordinada per un relator (lògicament, serà un membre de la majoria parlamentària). Després del debat en comissió, i la reserva d’esmenes i vots particulars (simplificats i reduïts en terminis), es passa al Ple, llevat que se sol·liciti dictamen del Consell Consultiu (és a dir, el Consell de Garanties Estatutàries), el qual pot originar l’obertura d’un nou termini per a la presentació d’esmenes subsegüents. En el Ple, una altra novetat remarcable és la possibilitat que s’estableix d’intervenció dels promotors de la iniciativa si aquesta no és parlamentària.

El debat plenari s’ha simplificat també recollint la pràctica dels darrers anys, en què hi ha tan sols un torn per grup per exposar el seu posicionament. S’ha eliminat la possibilitat de veto a les esmenes transaccionals, afavorint així la negociació.

Finalment, esmentaríem que, pel que fa a la retirada dels projectes i proposicions, també s’ha establert l’equiparació (art. 116), essent possible fins al moment anterior a la votació final en el Ple o en comissió si aquesta actua en seu legislativa plena; així mateix, s’ha introduït la possibilitat de corregir un dictamen per disconformitat sobrevinguda amb l’ordenament jurídic.

Dels procediments especials, on s’ha produït una reforma més intensa ha estat en el de la Llei del pressupost, de manera que el tràmit de presentació d’esmenes s’ha escindit en dos períodes, i

el projecte és debatut en dos moments. Un primer, referit a les esmenes a la totalitat (que es poden presentar per seccions pressupostàries), que es té en el Ple, i un segon, referent a les esmenes parcials a les diverses partides de l'Estat de despeses, que es té en les comissions, per raó de la seva competència material i per seccions. Finalment, es clou la tramitació en un nou debat al Ple.

5. Creació i manteniment del Govern

a) Control i impuls

La regulació dels procediments de creació i manteniment del Govern no ha experimentat canvis significatius. En el cas de la investidura, s'ha incorporat a la regulació reglamentària (art. 128) alguna precisió sobre la votació que ja figurava a la Llei 3/1982 i, pel que fa a la moció de censura, s'ha eliminat la possibilitat de mocions alternatives.

En els procediments de control i impuls, la major part dels canvis són de caràcter tècnic. No obstant això, hi ha alguna novetat d'interès, que ressenyem seguidament.

En els debats generals, s'ha recollit la possibilitat (art. 132) que el president de la Generalitat encomani a algun membre del Govern que intervingui (no necessàriament el conseller o consellera primers). En els debats específics, la novetat destacable és la de poder traslladar aquests debats a una comissió. Així mateix, atès que la reforma del Reglament s'elaborava coincidint amb la reforma de l'Estatut d'autonomia, s'ha recollit un procediment de control dels decrets- llei (art. 136); també ha millorat el procediment de control dels decrets legislatius.

En l'àmbit de l'impuls de l'acció de govern, s'ha modificat el nom de les proposicions no de llei, que ara es denominen *propostes de resolució*, denominació més adequada al seu contingut i que elimina aquella generalitat tant inexpressiva de l'anterior denominació.

S'ha precisat la seva tramitació, establint la durada dels torns d'intervenció, flexibilitzant l'admissió d'esmenes fora de termini si són signades per tots els grups i es possibilita l'aprovació de propostes coincidents, millores que faciliten la negociació.

b) Interpel·lacions i preguntes

Pel que fa a les interpel·lacions i preguntes, els canvis s'adrecen a la seva racionalització, per evitar possibles abusos. En interpel·lacions ara es requereix que cal precisar-ne l'objecte, s'estableix que la seva qualificació com a preguntes no requereix l'audiència de la Junta de Portaveus, s'obliga a establir una quota per grup i per sessió a l'inici de cada període de sessions, i s'estableix que la falta d'inclusió a l'ordre del dia en determina el decaïment (art. 138).

Pel que fa a les preguntes, s'han recollit les formulades al President (abans establertes a la pràctica parlamentària com a resultat d'un acord, ara traslladat al text reglamentari). Entre les previsions que s'han incorporat, hi ha la prescripció que les preguntes referides a una persona física o jurídica només són admissibles si l'activitat de la dita persona té transcendència pública en l'àmbit de la Generalitat (art. 141.3). Pel que fa a les preguntes amb resposta escrita, si aquesta no es produeix en el termini establert, dins del mes següent s'ha d'incloure a l'ordre del dia d'una sessió, com a mecanisme per assegurar-ne la resposta (art. 144).

Finalment, cal destacar que en el procediment d'elecció de càrrecs que correspon al Parlament, s'ha recollit la possibilitat de sol·licitar la compareixença dels candidats davant d'una comissió o subcomissió, millorant la capacitat de control dels grups en aquesta activitat (art. 157).

6. Els senadors que representen la Generalitat al Senat i la relació amb els òrgans de l'Estat

a) L'elecció dels senadors que representen la Generalitat al Senat

S'estableix amb caràcter preceptiu i abans de l'elecció dels senadors, una compareixença (*hearing*) que s'ha de substanciar pel procediment específic d'elecció de càrrecs (art. 157 RPC), per tal de valorar-ne la idoneïtat. La Mesa del Parlament i la Junta de Portaveus han de determinar l'òrgan cometent per substanciar la compareixença, ja que pot tenir-se al Ple a una comissió o una subcomissió.

El nou RPC concreta que per poder ser candidat a senador i així tenir la compareixença prèvia a l'elecció, cal que la proposta de compareixença tingui el suport i estigui subscripta per dos grups parlamentaris o una cinquena part dels diputats.

Com a novetat força destacable cal esmentar que el nou Reglament estableix un mecanisme bilateral de relació entre els senadors i el Parlament. En aquest sentit, a petició de la tercera part dels senadors o per acord d'una comissió, podran comparèixer per tenir una sessió informativa de llurs actuacions al Senat sobre qualsevol tramitació relacionada amb la Generalitat o amb les comunitats autònomes, i correlativament els senadors han d'ésser informats dels acords i els debats que es tinguin al Parlament i que tinguin relació amb l'activitat i les competències del Senat (art. 153 RPC).

b) La relació amb els òrgans de l'Estat

Pel que fa a les iniciatives legislatives que el Parlament exerceix davant del Congrés de Diputats, les quals es tramiten pel procediment legislatiu ordinari, se les ha eximides del tràmit de remissió de la proposta al govern pel cas que tingui incidència pressupostària i s'incorpora la possibilitat que, a petició del grup parlamentari promotor, la Mesa i la Junta de Portaveus acordin que la proposta es tramiti pel procediment de lectura única o per una comissió que actuï

amb competència legislativa plena, simplificacions procedimentals que poden facilitar l'ús d'aquesta figura.

S'incorpora una majoria qualificada (majoria absoluta) per a l'aprovació en una votació final en el Ple, si les propostes afecten matèries sobre les lleis de transferència o delegació de competències de l'Estat a la Generalitat (art. 154 RPC).

Pel que fa a la interposició d'un recurs d'inconstitucionalitat, s'elimina el requisit de la majoria absoluta del Ple per poder-lo interposar, així com que el debat corresponent s'hagi de substanciar en el decurs d'un ple específic (art. 155).

Finalment, respecte de la personació del Parlament en els conflictes de competència, s'estableixen els requisits per a la presentació de la corresponent proposta de resolució, la qual pot ser objecte d'esmena i s'ha de tramitar per mitjà del procediment general davant el Ple (art. 156 RPC).

7. Les eleccions i les designacions que correspon fer al Parlament

a) Procediment d'elecció

El nou Reglament (art. 157) incorpora el mecanisme de la compareixença prèvia (*hearing*) abans de l'elecció dels càrrecs públics, la qual correspon de fer al Parlament. Per aquest motiu, es regulen els requisits formals i de procediment per tal de poder valorar les circumstàncies sobre la idoneïtat del candidat, tot vetllant els drets fonamentals d'aquest.

Així mateix es determina d'on surt la iniciativa per demanar la compareixença: per prescripció legal, a iniciativa de 45 diputats o de tres grups parlamentaris. Posteriorment, una vegada admesa a tràmit, la Mesa, escoltada la Junta de Portaveus, determina quina és la comissió o subcomissió competent per substanciar-la.

La comissió competent és la que examina la documentació dels candidats, a fi i efecte de fer prèviament una anàlisi objectiva dels requisits exigits i rebutjar motivadament els que no els reuneixin. En aquest cas, dins el termini que la Mesa fixi a l'efecte els grups poden presentar nous candidats.

La sessió de la compareixença, que és pública, es regula amb unes limitacions que tenen per objecte protegir els drets fonamentals dels candidats, bàsicament relacionats amb el dret a l'honor i la intimitat. A aquest efecte, la mesa de la comissió vetlla per tal que el control es limiti als aspectes professionals i acadèmics del candidat, que s'ha d'explicar durant una hora i ha de respondre a totes les preguntes que se li formulin.

La manca de compareixença dels candidats en el dia i hora indicats a l'efecte comporta la pèrdua de la condició de candidat. Finalment, una vegada feta la compareixença, els grups poden formular observacions no vinculants les quals s'han de limitar als aspectes professionals valorats a la sessió i a la idoneïtat del candidat i el càrrec a cobrir.

b) La revocació de les designacions

Una novetat força destacable es troba en l'admissió de la revocació dels càrrecs elegits per la cambra. L'article 158 en regula el procediment corresponent, que és d'aplicació supletòria pel cas que la llei específica que obliga a la designació parlamentària no estableixi cap procediment específic.

La proposta de revocació ha de ser motivada i pot ser presentada per tres grups parlamentaris que representin una tercera part dels membres de la cambra (45 diputats), la qual caldrà comunicar a tots els grups i a la persona afectada, abans d'incloure-la a l'ordre del dia del Ple. No obstant això, la Mesa i la Junta de Portaveus poden decidir si se substància algun dels tràmits establerts en el procediment per a la elecció (compareixença).

Finalment, cal destacar que la revocació l'ha d'aprovar el Ple del Parlament per la mateixa majoria que va obtenir en ser elegit, llevat que la llei ho disposi altrament.

8. Les relacions del Parlament amb el Síndic de Greuges

Pel que fa al debat de l'Informe anual davant la Comissió del Síndic, s'estableix la possibilitat que la Mesa de la Comissió, juntament amb els representants dels grups i escoltant el Síndic, pugui determinar el sistema del debat, i s'inclou la possibilitat de debatre les recomanacions del Síndic (art. 159).

Pel que fa als informes extraordinaris, se suprimeix el que habitualment es feia, el debat en el Ple, ja que solament es tramitaran a la comissió específica corresponent o en aquella altra comissió que determini la Mesa, escoltada la Junta de Portaveus, atesa la naturalesa de l'esmentat informe.

S'incorpora un nou article, el 160, que regula específicament, a banda del tràmit de presentació de l'Informe anual i de l'extraordinari, més possibilitats de compareixença a la Comissió del Síndic de Greuges, les quals es tramiten com a sessions informatives; en aquestes el Síndic pot fer-se acompanyar dels adjunts i assessors i sol·licitar-los que intervinguin en aquestes.

9. Les relacions del Parlament amb la Sindicatura de Comptes

S'estableix un nou tràmit (art. 161) per tal que el Parlament pugui tenir coneixement del programa anual d'activitats de la Sindicatura, ja que abans no s'enviava al Parlament.

També es regula ara el contingut de la memòria anual de fiscalització i la tramitació que li correspon a cada informe, i diferencia la part bàsica relativa al compte general de la Generalitat, que és l'únic informe que una vegada tramitat a la Comissió amb l'assessorament extern de la Sindicatura i de la Intervenció de la Generalitat es tramita davant el Ple, de la part addicional que es compon dels informes de les universitats públiques i dels informes de les empreses i entitats que són part del sector públic.

En relació amb el compte general de la Generalitat, la Comissió un cop finit el debat i abans d'anar al ple pot decidir si l'informe presentat per la Sindicatura és o no suficient per tal que el Parlament es pronunciï; així, en cas negatiu, es demana al Síndic la presentació d'un de nou.

Pel que fa a la part addicional de la memòria anual, és a dir, als informes del sector públic de la Generalitat que solament es tramiten davant la Comissió, s'incorpora la possibilitat que, juntament amb la tramitació de l'informe, la Comissió a petició dels diversos grups acordi la compareixença de la persona responsable de l'ens o de l'òrgan fiscalitzat per atendre les preguntes dels diputats (art. 164).

Finalment, cal destacar com a novetat que el nou Reglament incorpora un article, el 165, que regula específicament la fiscalització de la comptabilitat dels processos electorals, del qual se'n pot destacar la prioritat de la tramitació davant la Comissió sobre la resta d'informes i en la qual no es poden celebrar compareixences.

10. La relació del Parlament amb el sector audiovisual i els mitjans de comunicació públics

La relació del Parlament amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Per coherència amb el reconeixement institucional en el nou Estatut d'autonomia de Catalunya del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (d'ara endavant, CAC), s'incorporen en el nou RPC els mecanismes de relació d'aquesta institució amb el Parlament. En aquest sentit, cal destacar que es regula la tramitació de l'informe anual que el CAC ha de presentar al Parlament per imperatiu legal, concretament davant la Comissió de Control de l'actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, que es tramita com una sessió informativa.

D'altra banda, el nou RPC estableix que el CAC es relaciona a tots els efectes amb el Parlament, mitjançant la Comissió de Control de l'actuació de la Corporació Catalana de Mitjans

Audiovisuals, que pot convocar-lo per demanar-li de tenir una sessió informativa o una compareixença, o bé encomanar-li un informe o un dictamen sobre aspectes o qüestions relacionades amb l'àmbit funcional definit per la seva llei reguladora.

11. La relació amb les institucions i el Parlament Europeu

El Reglament regula per primera vegada les relacions europees. Així, s'inclou a l'article 180 el dret de petició del Parlament per promoure davant el Parlament Europeu una iniciativa en relació amb una matèria sobre la qual la Unió Europea tingui competències. La proposta de petició pot venir del Govern, de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part de diputats, es tramita com a proposta de resolució i s'aprova per majoria absoluta al Ple. Si el Parlament Europeu dóna audiència, el Parlament designarà tres diputats perquè hi compareguin.

També es regula un mecanisme de participació del Parlament en l'elaboració de les propostes legislatives que es tramiten en el si de la Unió Europea, si aquesta, en aplicació del principi de subsidiarietat i proporcionalitat, en fa la consulta (art. 181). (De moment, no s'aplica ja que el Protocol que preveu aquest mecanisme, que és el segon, depèn de l'entrada en vigor de la Constitució Europea, qüestió que de moment és incerta.)

12. Els convenis de gestió i els acords de cooperació de la Generalitat amb altres comunitats autònomes o altres ens territorials rellevants

Es regula el tràmit d'aprovació del conveni de gestió i els acords de cooperació que la Generalitat pot acordar o concertar amb altres comunitats autònomes o altres ens territorials, per a la gestió i prestació de serveis propis. Després del debat al Ple, s'aprova o es rebutja, i el president comunica al Govern l'acord del Ple (art. 182).

13. De la caducitat i de les tramitacions parlamentàries

S'incorpora una altra excepció al principi general de caducitat de les tramitacions parlamentàries, que sempre es produeix per finiment de la legislatura (art. 183), excepció que s'afegeix a l'establerta pels tràmits la continuïtat dels quals estableixen lleis específiques i pels tràmits que ha de reconèixer la Diputació Permanent. En aquest sentit, els informes del Síndic de Greuges i les memòries i els informes de la Sindicatura de Comptes que no s'hagin substanciat, s'han de traslladar a la legislatura següent, de manera que amb l'inici de la nova legislatura s'iniciarà de cap i de nou la seva tramitació llevat que la Comissió per majoria absoluta acordi de continuar amb el tràmit que va quedar pendent en el moment concret de la dissolució.

Se suprimeixen les majories qualificades (majoria absoluta) necessàries perquè la Junta de Portaveus acordi reiterar la presentació d'una proposició de llei al Congrés dels Diputats, així com perquè el Ple del Parlament n'acordi la retirada si encara no s'ha defensat. A més, s'incorpora un mecanisme específic per retirar una proposició de llei que es consideri obsoleta. Mesa i Junta de Portaveus ho poden acordar concordadament a proposta d'una cinquena part dels diputats o de dos grups (art. 184).

14. Dels serveis del Parlament

Es reconeix per primera vegada i de manera explícita al RPC (art. 199) el principi d'autonomia administrativa de què gaudeix el Parlament, a l'efecte de disposar d'una administració pròpia per complir les funcions estatutàries i les que li encomanin les lleis. Concordadament es reconeixen els principis generals d'actuació de l'Administració parlamentària (objectivitat, eficàcia i d'eficiència) i els específics del personal al servei del Parlament (professionalitat i d'imparcialitat, art. 200).

Finalment, es crea l'Oficina Pressupostària amb l'objectiu principal d'efectuar el seguiment i el control de l'execució del pressupost del Generalitat, la qual té dependència orgànica de la Presidència de la cambra, assessora tècnicament els diputats i els grups parlamentaris i els facilita la documentació necessària per procedir al control (art. 203).

L'exposició descriptiva que s'ha fet pot mostrar els importants canvis introduïts en l'ordenació de l'activitat parlamentària, impulsats pel desenvolupament polític en l'àmbit català, i que converteixen el Parlament de Catalunya en pioner, en diversos aspectes, respecte de la resta de cambres autonòmiques i fins i tot de les Corts Generals, i, a més, s'aparta del model introduït per aquestes darreres (especialment, el Congrés dels Diputats), fins ara reproduït bastant mimèticament. Evidentment es pot opinar que algunes reformes s'han quedat a mig camí, però si fos així seria en molt pocs casos. El reforçament dels poders de la Cambra i la millora de la seva connexió amb la societat són, però, millores evidents. És cert, d'altra banda, que la tramitació de la reforma en la fase final es va accelerar, per raons conjunturals, precipitant-ne l'aprovació a manca d'una revisió tècnica darrera que hagués permès depurar-la de certes llacunes o imprecisions, que s'hauran de resoldre en la pràctica per una via interpretativa; o, per contra, alguna regulació és excessivament casuista i, a part de constrènyer excessivament l'activitat política, oblida algunes situacions possibles, i previsibles. No obstant això, es pot considerar que, globalment, la nova norma comporta un avanç positiu.